

**ความร่วมมือของภาครัฐในการส่งเสริมสุขภาวะผู้สูงอายุ
เทศบาลตำบลคลองชะอุ่น อำเภอพนม จังหวัดสุราษฎร์ธานี**
**Public Sector Collaboration in Promoting Elderly Well-Being: Khlong Cha-un
Subdistrict Municipality, Phanom District, Surat Thani Province**

นนทิดา สิงห์พัฒน์¹ วันทนี เทพแก้ว² สุภสินี เสง์นวลนิม³
Nonthicha Singphat, Wanthani Thepkaew, Supasinee Sengnuannim

บทคัดย่อ (Abstract)

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 1) ความร่วมมือของภาครัฐในการส่งเสริมสุขภาวะผู้สูงอายุของเทศบาลตำบลคลองชะอุ่น อำเภอพนม จังหวัดสุราษฎร์ธานี 2) รูปแบบการจัดการสุขภาวะของผู้สูงอายุในพื้นที่เทศบาลตำบลคลองชะอุ่น อำเภอพนม จังหวัดสุราษฎร์ธานี เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ เก็บข้อมูลจากผู้ให้ข้อมูลสำคัญจำนวน 20 คน โดยการสัมภาษณ์เชิงลึก และใช้วิธีการตรวจสอบแบบสามเส้าเพื่อประเมินความถูกต้องและความน่าเชื่อถือของข้อมูล

ผลการวิจัยพบว่า 1) ความร่วมมือของภาครัฐในการส่งเสริมสุขภาวะผู้สูงอายุของเทศบาลตำบลคลองชะอุ่น มีการดำเนินงานอย่างบูรณาการครอบคลุมทั้ง 4 มิติ ทางกายมุ่งดูแลสุขภาพและฟื้นฟูสมรรถภาพผู้สูงอายุผ่านการตรวจสุขภาพ ออกกำลังกาย และให้ความรู้ด้านโภชนาการ ทางจิตใจเน้นสร้างกำลังใจและลดความเครียดด้วยกิจกรรมชมรมผู้สูงอายุ ธรรมะ และนันทนาการในชุมชน ทางสังคมส่งเสริมการมีส่วนร่วมของผู้สูงอายุในกิจกรรมสาธารณะ เช่น โรงเรียนผู้สูงอายุและโครงการจิตอาสา เพื่อสร้างเครือข่ายและลดความโดดเดี่ยว ทางสติปัญญาสนับสนุนการเรียนรู้ตลอดชีวิตและการถ่ายทอดภูมิปัญญาท้องถิ่น เพื่อเสริมคุณค่าและความภาคภูมิใจในตนเองของผู้สูงอายุ 2) รูปแบบการจัดการสุขภาวะของผู้สูงอายุในพื้นที่เทศบาลตำบลคลองชะอุ่น มุ่งเน้นการพัฒนาสุขภาวะอย่างองค์รวม 4 ด้าน ทางกายผ่านกิจกรรมออกกำลังกาย ตรวจสุขภาพ และการดูแลสุขภาพโภชนาการที่เหมาะสม ทางจิตใจโดยจัดกิจกรรมนันทนาการเพื่อสร้างขวัญกำลังใจและลดความเหงา ทางสังคมเป็นการส่งเสริมการมีส่วนร่วมในชมรมผู้สูงอายุ และทางสติปัญญา โดยการจัดโรงเรียนผู้สูงอายุและกิจกรรมถ่ายทอดภูมิปัญญาท้องถิ่นเพื่อพัฒนาทักษะและเพิ่มคุณค่าในตนเอง

Received: 2025-10-02 Revised: 2025-11-24 Accepted: 2025-11-27

¹ นักศึกษาหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรบัณฑิต คณะศิลปศาสตร์และวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตสุราษฎร์ธานี Student, Bachelor of Public Administration Program, Faculty of Liberal Arts and Management Sciences, Prince of Songkla University, Surat Thani Campus. E-mail: 6540410983@psu.ac.th

² นักศึกษาหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรบัณฑิต คณะศิลปศาสตร์และวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตสุราษฎร์ธานี Student, Bachelor of Public Administration Program, Faculty of Liberal Arts and Management Sciences, Prince of Songkla University, Surat Thani Campus. E-mail: 6540411042@psu.ac.th

³ นักศึกษาหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรบัณฑิต คณะศิลปศาสตร์และวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตสุราษฎร์ธานี Student, Bachelor of Public Administration Program, Faculty of Liberal Arts and Management Sciences, Prince of Songkla University, Surat Thani Campus. E-mail: 6540411071@psu.ac.th

คำสำคัญ (Keywords) : ความร่วมมือ; สุขภาวะ; ผู้สูงอายุ

Abstract

This research aimed 1) to study the collaboration of government agencies in promoting the well-being of older adults in Khlong Cha-un Subdistrict Municipality, Phanom District, Surat Thani Province, and 2) to study the model of elderly well-being management in Khlong Cha-un Subdistrict Municipality, Phanom District, Surat Thani Province. This study employed a qualitative research approach, collecting data from 20 key informants through in-depth interviews. The data were analyzed using triangulation to assess the accuracy and credibility of the information.

The results revealed that 1) the collaboration of government agencies in promoting the well-being of older adults in Khlong Cha-un Subdistrict Municipality was carried out in an integrated manner, covering four dimensions: the physical dimension focuses on health care and rehabilitation through health checkups, exercise, and nutritional education; the mental dimension emphasized encouragement and stress reduction through elderly clubs, Buddhist activities, and community recreation; the social dimension promoted participation in public activities such as elderly schools and volunteer projects to build networks and reduce isolation; and the intellectual dimension supported lifelong learning and the transmission of local wisdom to enhance self-worth and pride among older adults. 2) The model of elderly well-being management in Khlong Cha-un Subdistrict Municipality focused on holistic development in four aspects: physical well-being promoted through exercise, health checkups, and proper nutrition; mental well-being fostered through recreational activities to boost morale and reduce loneliness; social well-being encouraged through participation in elderly clubs; and intellectual well-being was supported by elderly schools and local wisdom sharing activities for developing develop skills and enhance self-value.

Keywords: collaboration; well-being; elderly

บทนำ (Introduction)

เมื่อกล่าวถึงคำว่า “ผู้สูงอายุ” คือ บุคคลที่มีอายุ 60 ปีขึ้นไป ซึ่งเป็นช่วงวัยที่ร่างกายและจิตใจเริ่มมีการเปลี่ยนแปลงตามธรรมชาติ ทั้งด้านสุขภาพ การทำงานของอวัยวะ และบทบาททางสังคม การก้าวเข้าสู่ช่วงวัยผู้สูงอายุถือเป็นปรากฏการณ์สำคัญในทุกสังคม เนื่องจากสะท้อนถึงโครงสร้างประชากรที่เปลี่ยนไป และยังเกี่ยวข้องกับการวางแผนด้านนโยบาย การดูแลสุขภาพ และการส่งเสริมคุณภาพชีวิตอย่างเหมาะสม ดังนั้นผู้สูงอายุจึงมิได้หมายถึงเพียงการเพิ่มขึ้นของอายุเท่านั้น แต่ยังรวมถึงการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงในชีวิต และการมีส่วนร่วมในสังคมอย่างมีคุณค่า ซึ่งปัจจุบันประเทศไทยเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุอย่างสมบูรณ์ โดยมีสัดส่วนของประชากรผู้สูงอายุเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ซึ่งส่งผลกระทบต่อระบบเศรษฐกิจ สังคม และบริการสาธารณสุขของประเทศอย่างมีนัยสำคัญ ผู้สูงอายุเป็นกลุ่มที่มีความเปราะบางต้องการการดูแลเฉพาะด้านทั้งในมิติของสุขภาพ

กาย จิตใจ และคุณภาพชีวิต การส่งเสริมสุขภาวะของผู้สูงอายุจึงเป็นประเด็นที่น่าสนใจ เพราะหากผู้สูงอายุสามารถดำรงชีวิตได้อย่างมีคุณภาพและมีส่วนร่วมกับสังคมย่อมช่วยลดภาระของครอบครัวและรัฐพร้อมทั้งสร้างพลังทางสังคมให้กับชุมชน (พระมหาสมคิด กมล (มีสี), 2562) ในการส่งเสริมสุขภาวะผู้สูงอายุในระดับพื้นที่จำเป็นต้องอาศัย “ความร่วมมือ” จากหลายภาคส่วน โดยเฉพาะหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องไม่ว่าจะเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หน่วยงานสาธารณสุข โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล ศูนย์พัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุ ตลอดจนเครือข่ายภาคประชาชน (กรมอนามัย, 2564) ความร่วมมือเหล่านี้มีบทบาทสำคัญในการบูรณาการทรัพยากร แรงงาน ความรู้ และแนวทางการดำเนินงานที่ตอบสนองต่อสภาพปัญหาและบริบทของท้องถิ่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ

เทศบาลตำบลคลองชะอุ่น อำเภอพนม จังหวัดสุราษฎร์ธานี เป็นพื้นที่หนึ่งที่มีความสำคัญกับการส่งเสริมสุขภาวะผู้สูงอายุอย่างจริงจัง ซึ่งมีจำนวนประชากรผู้สูงอายุ 1,674 คน (กรมการปกครอง, 2568) โดยมีการสร้างความร่วมมือกับหน่วยงานภาครัฐในพื้นที่อย่างเป็นระบบ อีกทั้งเทศบาลตำบลคลองชะอุ่น อำเภอพนม จังหวัดสุราษฎร์ธานี เป็นพื้นที่ที่มีความโดดเด่นในการส่งเสริมสุขภาวะผู้สูงอายุ เนื่องจากได้รับรางวัลเครือข่ายเมืองสุขภาพดี SEAR ประจำปี 2567 ซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงความสำเร็จของการดำเนินงานที่มีการบูรณาการและสร้างผลลัพธ์ที่เป็นรูปธรรมต่อคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุในชุมชน เมื่อพิจารณาจากงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง พบว่ายังมีข้อจำกัดและช่องว่างทางวิชาการหลายประการที่ควรได้รับการศึกษาเพิ่มเติม งานวิจัยที่ผ่านมาเกี่ยวกับการส่งเสริมสุขภาวะผู้สูงอายุมักให้ความสำคัญกับนโยบายในระดับประเทศหรือระดับจังหวัด รวมถึงการประเมินผลลัพธ์ด้านสุขภาพกายและสุขภาพจิตของผู้สูงอายุแต่ยังขาดการศึกษาเชิงลึกที่มุ่งวิเคราะห์กลไกความร่วมมือของภาครัฐในระดับท้องถิ่น โดยเฉพาะความร่วมมือระหว่างเทศบาล หน่วยงานสาธารณสุข และองค์กรเครือข่ายในพื้นที่ ขณะเดียวกันงานวิจัยที่มีอยู่มักจะทำให้ความสำคัญกับผลลัพธ์มากกว่าการอธิบายกระบวนการที่ทำให้เกิดความสำเร็จจึงยังไม่สามารถสะท้อนบทเรียนที่ชัดเจนซึ่งจะนำไปสู่การต่อยอดหรือการประยุกต์ใช้ในพื้นที่อื่นได้ (จิตติ แสงธรรม, 2567)

แม้ว่าที่ผ่านมาจะมีการศึกษาด้านการส่งเสริมสุขภาวะผู้สูงอายุในหลายพื้นที่ของประเทศไทย แต่ส่วนใหญ่ยังให้ความสำคัญเฉพาะประเด็นด้านสุขภาพกายหรือการเข้าถึงบริการพื้นฐานเป็นหลัก ขณะที่งานวิจัยที่มุ่งสำรวจ “บทบาทและความร่วมมือของภาครัฐในระดับท้องถิ่น” โดยเฉพาะในบริบทของเทศบาลขนาดเล็กซึ่งมีข้อจำกัดด้านทรัพยากรนั้นยังมีอยู่จำกัด นอกจากนี้ งานวิจัยจำนวนมากยังไม่ได้นำเสนอการบูรณาการความร่วมมือแบบรอบด้านในทุกมิติของสุขภาวะ ทั้งด้านร่างกาย จิตใจ สังคม และสติปัญญา ทำให้ยังขาดความเข้าใจที่ชัดเจนว่าหน่วยงานภาครัฐในพื้นที่จริงมีบทบาทอย่างไรในการขับเคลื่อนการจัดการสุขภาวะให้เกิดความยั่งยืน และยังไม่สามารถสะท้อนกระบวนการทำงานร่วมกับภาคส่วนต่าง ๆ ของสังคมได้อย่างครบถ้วน ช่องว่างเหล่านี้จึงนำไปสู่ความจำเป็นในการศึกษาเชิงลึกเกี่ยวกับรูปแบบ ความท้าทาย และศักยภาพของการบูรณาการความร่วมมือของภาครัฐในการส่งเสริมสุขภาวะผู้สูงอายุในระดับพื้นที่ (กรมกิจการผู้สูงอายุ, 2565: 65-67)

การวิจัยครั้งนี้มุ่งเน้นความร่วมมือของภาครัฐในการส่งเสริมสุขภาวะผู้สูงอายุในพื้นที่เทศบาลตำบลคลองชะอุ่น อำเภอพนม จังหวัดสุราษฎร์ธานี โดยพิจารณาในทุกมิติของสุขภาวะทั้งด้านร่างกาย จิตใจ สังคม และสติปัญญา เพื่อให้เกิดความเข้าใจที่ลึกซึ้งถึงความต้องการและความคาดหวังที่แท้จริงของผู้สูงอายุ ตลอดจนแนวทางการตอบสนองที่เหมาะสม ข้อมูลเชิงคุณภาพที่ได้จากการศึกษาครั้งนี้จะช่วยสะท้อนให้เห็นถึงบทบาท กลไก และกระบวนการมีส่วนร่วมของภาครัฐและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการบูรณาการความร่วมมือ

กับภาคส่วนต่าง ๆ ของสังคม อันจะนำไปสู่การสร้างรูปแบบการจัดการสุขภาวะที่มีความเป็นระบบ มีความต่อเนื่อง และสามารถปรับใช้ได้อย่างยั่งยืนในอนาคต นอกจากนี้ ผลการวิจัยยังคาดว่าจะพื้นฐานความรู้สำคัญในการยกระดับการดำเนินงานด้านผู้สูงอายุ ทั้งในเชิงนโยบายและการปฏิบัติ โดยมีเป้าหมายเพื่อส่งเสริมให้ผู้สูงอายุมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น มีสุขภาวะที่สมบูรณ์รอบด้าน และสามารถดำรงชีวิตอย่างมีคุณค่าและมีความสุขได้อย่างยั่งยืนซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาสังคมไทยในภาพรวมต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย (Research Objectives)

1. เพื่อศึกษาความร่วมมือของภาครัฐในการส่งเสริมสุขภาวะผู้สูงอายุของเทศบาลตำบลคลองชะอุ่น อำเภอนม จังหวัดสุราษฎร์ธานี
2. เพื่อศึกษารูปแบบการจัดการสุขภาวะของผู้สูงอายุของเทศบาลตำบลคลองชะอุ่น อำเภอนม จังหวัดสุราษฎร์ธานี

วิธีดำเนินการวิจัย (Research Methods)

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative research) ที่มีรูปแบบวิจัยเป็นแบบสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth interviews) และแบบสนทนากลุ่ม (focus group) มีการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยแบบสัมภาษณ์เชิงลึกที่ได้ทำการศึกษาสัมภาษณ์กับหน่วยงานภาครัฐและแบบสนทนากลุ่มโดยผู้สูงอายุในพื้นที่เทศบาลตำบลคลองชะอุ่น อำเภอนม จังหวัดสุราษฎร์ธานี โดยผู้วิจัยได้มีการกำหนดวิธีดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. ขอบเขตของการวิจัย

1.1 ขอบเขตด้านเนื้อหา จากการศึกษาการวิจัยในครั้งนี้ทำให้คณะผู้วิจัยต้องการศึกษาข้อมูลพื้นฐานและบริบทของพื้นที่เทศบาลตำบลคลองชะอุ่น อำเภอนม จังหวัดสุราษฎร์ธานี โดยมีแนวคิดและทฤษฎีในการนำมาศึกษาในการวิจัยในครั้งนี้ ได้แก่ แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับสุขภาวะ ผู้วิจัยต้องการศึกษาแนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับสุขภาวะ โดยมี 4 มิติดังนี้ 1) ทางกาย 2) ทางจิตใจ 3) ทางสังคม 4) ทางสติปัญญา และแนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับความร่วมมือ คณะผู้วิจัยต้องการศึกษาว่าทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการกำหนดโครงสร้างหน้าที่ กฎเกณฑ์ และการปฏิบัติงานร่วมกัน โดยผู้ที่เข้าร่วมมีเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ร่วมกันหรือไม่และมีความสัมพันธ์อย่างเป็นทางการที่สุด โดยแต่ละฝ่ายยอมรับในการมีผู้นำร่วมกันเป็นความร่วมมือที่หวังผลระยะยาว และมีส่วนร่วมทุกกระบวนการ

1.2 ขอบเขตด้านผู้ให้ข้อมูลสำคัญ การศึกษาความร่วมมือของภาครัฐในการส่งเสริมสุขภาวะผู้สูงอายุของเทศบาลตำบลคลองชะอุ่น อำเภอนม จังหวัดสุราษฎร์ธานี การคัดเลือกผู้ให้ข้อมูลสำคัญในการวิจัยครั้งนี้มุ่งเน้นผู้สูงอายุที่เข้าร่วมต้องมีอายุ 60 ปีขึ้นไป อาศัยอยู่ในพื้นที่เทศบาลตำบลคลองชะอุ่นอย่างน้อยหนึ่งปี และสามารถสื่อสารประสบการณ์เกี่ยวกับการเข้าร่วมกิจกรรมหรือบริการส่งเสริมสุขภาวะได้อย่างชัดเจน จำนวน 10 คน ส่วนผู้ให้ข้อมูลจากหน่วยงานภาครัฐ ได้แก่ บุคลากรจากเทศบาล โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล และศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอ โดยต้องเป็นผู้มีบทบาทเกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการหรือการให้บริการผู้สูงอายุ และมีประสบการณ์ปฏิบัติงานในพื้นที่ไม่น้อยกว่าหนึ่งปี จำนวน 10 คน

1.3 ขอบเขตด้านพื้นที่ คือ ตำบลคลองชะอุ่น อำเภอนม จังหวัดสุราษฎร์ธานี

1.4 ขอบเขตด้านระยะเวลาที่ใช้ในการศึกษา เดือนมิถุนายน ถึง เดือนตุลาคม พ.ศ. 2568

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ คือ แบบสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth interviews) และแบบสนทนากลุ่ม (focus group)

2.1 การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา โดยการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย รวบรวมแนวคิด ทฤษฎี และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และนำมาสรุปเพื่อประกอบการสัมภาษณ์ให้ครอบคลุมในประเด็นที่ศึกษา โดยกำหนดแนวคำถามที่มีลักษณะปลายเปิดที่มีค่าสำคัญ พร้อมทั้งจะมีการปรับเปลี่ยนให้มีความสอดคล้องกับผู้ให้สัมภาษณ์แต่ละคน

2.2 การตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา โดยให้นำแนวคำถามประกอบการสัมภาษณ์ที่สร้างเสร็จแล้วให้ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความตรงของเนื้อหา และนำมาปรับปรุงแก้ไข

2.3 แบบสัมภาษณ์เชิงลึกและแบบสนทนากลุ่ม ประกอบด้วย แบบสัมภาษณ์หน่วยงานภาครัฐเกี่ยวกับความร่วมมือของภาครัฐในการส่งเสริมสุขภาพของผู้สูงอายุ และสัมภาษณ์แบบสนทนากลุ่มโดยสัมภาษณ์ผู้สูงอายุเกี่ยวกับการได้รับความร่วมมือจากภาครัฐในการส่งเสริมสุขภาพ

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ใช้วิธีแบบสามเส้า โดยผสานข้อมูลจากทั้งเอกสารและภาคสนาม ในส่วนของข้อมูลปฐมภูมิ ผู้วิจัยได้ดำเนินการสัมภาษณ์เชิงลึกกับผู้แทนจากหน่วยงานภาครัฐ ได้แก่ เทศบาลตำบลคลองชะอุ่น โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล และศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอบ้านตาขุน โดยใช้คำถามกึ่งโครงสร้างเพื่อให้ผู้ให้ข้อมูลสะท้อนบทบาทและกระบวนการทำงานด้านการส่งเสริมสุขภาพของผู้สูงอายุ นอกจากนี้ ยังได้จัดการสนทนากลุ่มกับผู้สูงอายุในพื้นที่ เพื่อให้ผู้เข้าร่วมแลกเปลี่ยนประสบการณ์ ความต้องการ และความคิดเห็นเกี่ยวกับการเข้าถึงบริการและกิจกรรมต่าง ๆ ข้อมูลที่ได้จากทั้งสองวิธีถูกนำมาวิเคราะห์ร่วมกับข้อมูลทุติยภูมิเพื่อให้ได้ข้อสรุปที่รอบด้านและน่าเชื่อถือยิ่งขึ้นการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยจะนำข้อมูลที่ได้จากการค้นคว้าวิจัยมาจัดทำให้เป็นระบบ และหาความหมาย จัดหมวดหมู่ รวมทั้งเชื่อมโยงและหาความสัมพันธ์ของข้อมูล เพื่อวิเคราะห์ความคิด ความเห็น และข้อเสนอแนะ หาความเชื่อมโยงและความต่างของข้อมูลที่ได้มาในแต่ละประเด็น และใช้การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนา และในการตรวจสอบข้อมูลที่ได้อาจจากการเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงคุณภาพ ผู้วิจัยจะใช้วิธีการตรวจสอบข้อมูลแบบสามเส้า (Triangulation) โดยการตรวจสอบสามเส้าด้านข้อมูล นำข้อมูลทั้งในรูปแบบเอกสารผลการสัมภาษณ์ที่เก็บรวบรวมมาได้ที่มีความแตกต่างกันทั้งในด้านเวลา ด้านสถานที่ มาตรวจสอบข้อมูลเรื่องเดียวกันว่าเหมือนกันหรือไม่ (Denzin 1978 อ้างถึงใน นันทะ บุตรน้อย และคณะ, 2567: 1-15) และสรุปรวบรวม เปรียบเทียบ ความสอดคล้องกัน

ผลการวิจัย (Research Results)

การวิจัยเรื่อง ความร่วมมือของภาครัฐในการส่งเสริมสุขภาพผู้สูงอายุของเทศบาลตำบลคลองชะอุ่น อำเภอนม จังหวัดสุราษฎร์ธานี มีผลการศึกษา ดังนี้

1. ความร่วมมือของภาครัฐในการส่งเสริมสุขภาพผู้สูงอายุของเทศบาลตำบลคลองชะอุ่น อำเภอนม จังหวัดสุราษฎร์ธานี

ความร่วมมือของหน่วยงานภาครัฐในพื้นที่ ได้แก่ เทศบาลตำบลคลองชะอุ่น ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอบ้านตาขุน และโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลคลองชะอุ่น ถือเป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลให้การ

พัฒนาและดูแลคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืน โดยหน่วยงานต่าง ๆ ได้ดำเนินงานร่วมกันในลักษณะบูรณาการ ครอบคลุมทั้ง 4 มิติของสุขภาวะ ดังนี้

มิติทางกาย ความร่วมมือของหน่วยงานภาครัฐในมิตินี้มุ่งเน้นการดูแลสุขภาพร่างกายของผู้สูงอายุให้มีความแข็งแรงและป้องกันการเกิดโรค เช่น การจัดโครงการตรวจสุขภาพประจำปี การออกกำลังกายกลุ่ม ผู้สูงอายุ และการให้ความรู้เกี่ยวกับการดูแลสุขภาพพื้นฐาน โดยเฉพาะโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลคลองชะอุ่นได้ร่วมกับเทศบาลตำบลคลองชะอุ่นในการจัดกิจกรรมตรวจสุขภาพและการฟื้นฟูสมรรถภาพผู้สูงอายุเป็นประจำ “การทำงานเชื่อมโยงกับหน่วยงานหลายส่วน ซึ่งการส่งเสริมสุขภาวะของผู้สูงอายุไม่ใช่เพียงแต่การดูแลรักษา แต่คือการสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการมีชีวิตที่มีคุณภาพอย่างยั่งยืน” (ผู้ให้ข้อมูลสำคัญจาก GM1นายกเทศมนตรี, GM2ปลัดเทศบาล, GM3บุคลากรในเทศบาล) นอกจากนี้ ยังมีการติดตามผู้สูงอายุที่มีโรคเรื้อรัง การให้คำแนะนำเรื่องโภชนาการ และการส่งเสริมให้ผู้สูงอายุออกกำลังกายอย่างเหมาะสมเพื่อคงไว้ซึ่งสุขภาพร่างกายที่ดี

มิติทางจิตใจ หน่วยงานภาครัฐให้ความสำคัญกับการสร้างสุขภาวะทางจิตใจของผู้สูงอายุ โดยเทศบาลตำบลคลองชะอุ่นร่วมกับโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลและอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน จัดกิจกรรมผ่อนคลายความเครียดและเสริมพลังใจ เช่น กิจกรรมชมรมผู้สูงอายุ กิจกรรมธรรมะในชุมชน และกิจกรรมนันทนาการต่าง ๆ ที่เปิดโอกาสให้ผู้สูงอายุได้พบปะพูดคุยกับเพื่อนรุ่นเดียวกันทำให้เกิดความรู้สึกมีคุณค่าและไม่โดดเดี่ยว “โดยความร่วมมือของหน่วยงานภาครัฐในการส่งเสริมสุขภาวะของผู้สูงอายุไม่ได้ทำงานเพียงหน่วยงานเดียวแต่เป็นการบูรณาการร่วมกันหลายภาคส่วน ซึ่งช่วยให้การดูแลผู้สูงอายุครอบคลุมและเข้าถึงได้จริง” (ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ GM2ปลัดเทศบาล, GM3บุคลากรในเทศบาล, LE1ผอ.สกร., LE2ครู)

มิติทางสังคม ในมิตินี้หน่วยงานภาครัฐได้ร่วมกันสร้างโอกาสให้ผู้สูงอายุมีส่วนร่วมในสังคม และสร้างเครือข่ายการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน เช่น การจัดตั้ง “โรงเรียนผู้สูงอายุ” การจัดโครงการจิตอาสาและกิจกรรมในชุมชน ซึ่งเทศบาลและโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลทำงานประสานกันอย่างใกล้ชิด “ในระดับพื้นที่ความร่วมมือมักเกิดจากการทำงานร่วมกันระหว่างโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล และเทศบาลตำบลคลองชะอุ่น โดยมีการแลกเปลี่ยนข้อมูลการจัดกิจกรรมร่วมกันและพัฒนาโครงการที่ตอบโจทย์ปัญหาและความต้องการเฉพาะของผู้สูงอายุ เช่น การจัดตรวจสุขภาพ โครงการฝึกอาชีพ การให้ความรู้ด้านโภชนาการ การฟื้นฟูสมรรถภาพผู้สูงอายุ และกิจกรรมเสริมสร้างความสัมพันธ์ในชุมชน” (ผู้ให้ข้อมูลสำคัญจาก SH1ผอ.รพ.สต., SH2บุคลากร, SH3เจ้าหน้าที่อนามัย) ความร่วมมือดังกล่าวช่วยให้ผู้สูงอายุมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น ลดความโดดเดี่ยว และเสริมสร้างคุณค่าทางสังคม

มิติทางสติปัญญา ในมิตินี้ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอบ้านตาขุนร่วมมือกับเทศบาลและโรงเรียนผู้สูงอายุในการจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิตให้กับผู้สูงอายุ เช่น การจัดอบรมอาชีพ การเรียนรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่น และการส่งเสริมให้ผู้สูงอายุมีส่วนร่วมในการถ่ายทอดความรู้สู่คนรุ่นหลัง เพื่อให้ผู้สูงอายุรู้สึกภาคภูมิใจในตนเองและมีคุณค่าในสังคม “โดยศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอบ้านตาขุนเข้ามาให้ความร่วมมือในส่วนของการจัดกิจกรรมในโรงเรียนผู้สูงอายุ เพื่อให้ผู้สูงอายุได้มีโอกาสเรียนรู้และมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ของชุมชน” (ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ GM2ปลัดเทศบาล, GM3บุคลากรในเทศบาล, LE1ผอ.สกร., LE2ครู)

ความร่วมมือของภาครัฐทั้งสามหน่วยงานดังกล่าวส่งผลให้เกิดระบบการส่งเสริมสุขภาวะผู้สูงอายุที่ครอบคลุมทุกมิติทั้งร่างกาย จิตใจ สังคม และสติปัญญา โดยมีการบูรณาการทรัพยากร งบประมาณ บุคลากร

และข้อมูลร่วมกัน เพื่อลดความซ้ำซ้อนและเพิ่มประสิทธิภาพของการดำเนินงาน “จะสามารถทำให้ความร่วมมือระหว่างหน่วยงานภาครัฐสามารถรวมศักยภาพและทรัพยากรต่าง ๆ เช่น งบประมาณ บุคลากรและข้อมูล เพื่อใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุดลดความซ้ำซ้อน และเพิ่มประสิทธิภาพในการดำเนินงานส่งเสริมสุขภาพผู้สูงอายุ” (ผู้ให้ข้อมูลสำคัญจาก GM1นายกเทศมนตรี, GM2ปลัดเทศบาล, GM4พัฒนาชุมชน, SH1ผอ.รพ.สต., SH2บุคลากร) อย่างไรก็ตาม ความท้าทายที่พบ ได้แก่ ข้อจำกัดด้านบุคลากร ความแตกต่างของนโยบายระหว่างหน่วยงาน และการกระจายทรัพยากรที่ไม่ทั่วถึง การสร้างความร่วมมืออย่างมีประสิทธิภาพจึงต้องอาศัยหลักการบูรณาการ การใช้ข้อมูลเชิงประจักษ์ และการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน เพื่อมุ่งสร้างระบบสนับสนุนสุขภาพที่ยั่งยืนและตอบสนองต่อความหลากหลายของผู้สูงอายุในพื้นที่

2. รูปแบบการจัดการสุขภาพของผู้สูงอายุของเทศบาลตำบลคลองชะอุ่น อำเภอพนม จังหวัดสุราษฎร์ธานี

การจัดการด้านสุขภาพของผู้สูงอายุในพื้นที่เทศบาลตำบลคลองชะอุ่นเป็นกระบวนการที่คำนึงถึงความต้องการในหลายมิติทั้งด้านร่างกาย จิตใจ สังคม และสติปัญญา โดยมีเป้าหมายเพื่อให้ผู้สูงอายุสามารถดำเนินชีวิตอย่างมีคุณภาพและมีความหมาย การดำเนินงานอยู่บนพื้นฐานของการบูรณาการระหว่างหน่วยงานภาครัฐ ได้แก่ เทศบาลตำบลคลองชะอุ่น ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอบ้านตาขุน และโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลคลองชะอุ่น เพื่อให้เกิดการวางแผนและปฏิบัติอย่างต่อเนื่องและเป็นระบบ

มิติทางกาย การจัดการสุขภาพของผู้สูงอายุให้ความสำคัญกับการดูแลสุขภาพร่างกายและการป้องกันโรค โดยเทศบาลตำบลคลองชะอุ่นร่วมกับโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลคลองชะอุ่นได้จัดบริการตรวจสุขภาพประจำปี การคัดกรองโรคเรื้อรัง การติดตามผู้ป่วย และการให้คำแนะนำด้านโภชนาการ เพื่อส่งเสริมให้ผู้สูงอายุมีสุขภาพกายแข็งแรง มีการจัดกิจกรรมออกกำลังกายที่เหมาะสมกับวัย เช่น กิจกรรมแอโรบิกผู้สูงอายุและโยคะสำหรับผู้สูงวัย “ซึ่งการจัดการด้านสุขภาพของผู้สูงอายุมีการวางแผนและดำเนินงานแบบองค์รวม โดยคำนึงถึงสุขภาพทั้งร่างกาย จิตใจ และสังคม ในด้านร่างกายมีการจัดบริการตรวจสุขภาพประจำปี การคัดกรองโรคเรื้อรังและการส่งเสริมกิจกรรมออกกำลังกายที่เหมาะสมกับวัย” (ผู้ให้ข้อมูลสำคัญจาก GM1นายกเทศมนตรี, GM2ปลัดเทศบาล, SH1ผอ.รพ.สต., SH2บุคลากร) การทำงานลักษณะนี้ช่วยให้ผู้สูงอายุสามารถเข้าถึงบริการสุขภาพอย่างทั่วถึงและลดภาวะเจ็บป่วยเรื้อรังในระยะยาว

มิติทางจิตใจ การจัดการสุขภาพในมิตินี้มุ่งเน้นการสร้างความสุขทางใจและลดความรู้สึกโดดเดี่ยวของผู้สูงอายุ โดยมีการจัดกิจกรรมนันทนาการ เช่น การร้องเพลง เล่นเกม กิจกรรมสันทนาการ และการเยี่ยมบ้านเพื่อให้กำลังใจผู้สูงอายุที่อยู่ตามลำพัง รวมถึงการสนับสนุนด้านสุขภาพจิตโดยอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) ที่ทำหน้าที่ติดตามเยี่ยมเยียนและพูดคุยอย่างต่อเนื่อง “ในด้านจิตใจมีการจัดกิจกรรมนันทนาการ กิจกรรมสันทนาการ และการเยี่ยมบ้านเพื่อสร้างกำลังใจให้ผู้สูงอายุไม่รู้สึกโดดเดี่ยว” (ผู้ให้ข้อมูลสำคัญจาก GM1นายกเทศมนตรี, GM2ปลัดเทศบาล, SH1ผอ.รพ.สต., SH2บุคลากร) รูปแบบการดำเนินงานดังกล่าวสะท้อนให้เห็นถึงความเอาใจใส่และการสร้างรู้สึกเป็นส่วนหนึ่งของชุมชนแก่ผู้สูงอายุ ทำให้เกิดความมั่นคงทางอารมณ์และความภาคภูมิใจในตนเอง

มิติทางสังคม เทศบาลตำบลคลองชะอุ่นและโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลคลองชะอุ่นให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมของผู้สูงอายุในสังคม โดยจัดกิจกรรมที่เปิดโอกาสให้ผู้สูงอายุได้ออกมาพบปะ แลกเปลี่ยนประสบการณ์ และมีบทบาทในชุมชน เช่น การจัดตั้งโรงเรียนผู้สูงอายุ การทำกิจกรรมร่วมกับเยาวชน และการพัฒนาอาชีพเสริม เพื่อสร้างรายได้และเสริมคุณค่าในชีวิต “อีกทั้งการจัดการด้านสุขภาพ

ของผู้สูงอายุทางเทศบาลตำบลคลองชะอุ่นและโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลคลองชะอุ่น มุ่งเน้นการทำงานแบบองค์รวม โดยคำนึงถึงสุขภาพกาย จิตใจ และสังคม มีการสนับสนุนกิจกรรมที่ทำให้ผู้สูงอายุได้มีส่วนร่วมในชุมชน เช่น จัดตั้งโรงเรียนผู้สูงอายุ การทำกิจกรรมร่วมกับเยาวชน และการพัฒนาอาชีพเสริมเพื่อให้ผู้สูงอายุรู้สึกมีคุณค่าและไม่ถูกทอดทิ้ง” (ผู้ให้ข้อมูลสำคัญจาก , SH1ผอ.รพ.สต., SH2บุคลากร) การมีส่วนร่วมในลักษณะนี้ช่วยลดภาวะพึ่งพิงทางสังคมและสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างรุ่นภายในชุมชน

มิติทางสติปัญญา การจัดการสุขภาวะมุ่งเน้นการส่งเสริมการเรียนรู้และพัฒนาศักยภาพของผู้สูงอายุ โดยเฉพาะกิจกรรมภายใต้โครงการ “โรงเรียนผู้สูงอายุ” ที่เทศบาลตำบลคลองชะอุ่นจัดตั้งขึ้น โดยได้รับความร่วมมือจากสำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดสุราษฎร์ธานี โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลคลองชะอุ่น และศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอบ้านตาขุน โรงเรียนผู้สูงอายุเป็นพื้นที่เรียนรู้และแลกเปลี่ยนประสบการณ์ของผู้สูงอายุ เช่น การอบรมอาชีพ การเรียนรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่น และการส่งเสริมความกล้าแสดงออก “ได้จัดกิจกรรมให้ผู้สูงอายุ ลดการติดบ้าน ติดเตียง เพราะบางคนไม่กล้าแสดงออก เมื่อมีกิจกรรมโรงเรียนผู้สูงอายุก็จะได้มาพบปะเพื่อนและทำกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เกิดความสามัคคี กล้าแสดงออก” (ผู้ให้ข้อมูลสำคัญจาก GM1นายกเทศมนตรี, GM2ปลัดเทศบาล, GM4พัฒนาชุมชน) การดำเนินงานดังกล่าวช่วยให้ผู้สูงอายุได้รับการพัฒนาทั้งด้านความรู้ ทักษะ และสติปัญญา รวมทั้งมีความภูมิใจในตนเองมากขึ้น

รูปแบบการจัดการสุขภาวะของผู้สูงอายุในเทศบาลตำบลคลองชะอุ่นเป็นการดำเนินงานแบบองค์รวมที่บูรณาการความร่วมมือระหว่างหน่วยงานภาครัฐ ภาคชุมชน และเครือข่ายท้องถิ่น โดยมีเป้าหมายเพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุให้มีสุขภาวะที่ดีทั้งด้านร่างกาย จิตใจ สังคม และสติปัญญา การดำเนินงานมีลักษณะต่อเนื่องและยืดหยุ่นตามบริบทของพื้นที่ผ่านกิจกรรมส่งเสริมสุขภาพ การเรียนรู้ และการมีส่วนร่วมในชุมชน เช่น โรงเรียนผู้สูงอายุ การออกกำลังกาย การสร้างอาชีพเสริม และการดูแลเยี่ยมบ้าน แนวทางดังกล่าวสะท้อนให้เห็นถึงการจัดการสุขภาวะที่เน้นการมีส่วนร่วมของผู้สูงอายุในทุกขั้นตอน ตั้งแต่การคิด วางแผน ไปจนถึงการปฏิบัติจริง ทำให้ผู้สูงอายุรู้สึกมีคุณค่า พึ่งพาตนเองได้ และอยู่ร่วมกับสังคมอย่างมีความสุข ทั้งนี้ การดำเนินงานดังกล่าวถือเป็นตัวอย่างของการจัดการสุขภาวะแบบยั่งยืนที่สอดคล้องกับแนวคิดการพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุในชุมชนอย่างแท้จริง

อภิปรายผลการวิจัย (Research Discussion)

การส่งเสริมสุขภาวะผู้สูงอายุในเทศบาลตำบลคลองชะอุ่นสะท้อนความร่วมมือเชิงบูรณาการระหว่างหน่วยงานภาครัฐและชุมชนทั้งด้านร่างกาย จิตใจ สังคม และปัญญา ผ่านโครงการโรงเรียนผู้สูงอายุ กิจกรรมสันทนาการ และการเข้าถึงบริการสุขภาพอย่างเหมาะสม ผลลัพธ์ชี้ให้เห็นว่าการสื่อสาร ประสานงาน และการจัดการทรัพยากรอย่างเป็นระบบเป็นปัจจัยสำคัญที่สนับสนุนคุณภาพชีวิตและความยั่งยืนของผู้สูงอายุ จากการวิจัยพบว่ามีรายละเอียดการวิจัย ดังนี้

1. ความร่วมมือของหน่วยงานภาครัฐในพื้นที่เทศบาลตำบลคลองชะอุ่นมีบทบาทสำคัญต่อการส่งเสริมสุขภาวะผู้สูงอายุ โดยเทศบาลทำหน้าที่เป็นแกนกลางในการกำหนดทิศทาง วางแผน และประสานความร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลคลองชะอุ่น และศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอบ้านตาขุน เพื่อให้เกิดการดำเนินงานแบบบูรณาการโดยสอดคล้องกับแนวคิดของ Osborne (2006: 377-387) ซึ่งอธิบายว่า แนวคิด New Public Governance เป็นแนวคิดที่เน้นความร่วมมือ

ของเครือข่ายหลายภาคส่วน การมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และการสร้างคุณค่าเชิงสาธารณะมากกว่า การเน้นเพียงผลลัพธ์เชิงประสิทธิภาพ

มิติทางกาย ความร่วมมือของหน่วยงานภาครัฐมุ่งเน้นการดูแลสุขภาพร่างกายของผู้สูงอายุ อย่างครบวงจร ทั้งการตรวจสุขภาพประจำปี การคัดกรองโรคเรื้อรัง การให้คำแนะนำด้านโภชนาการ การฟื้นฟูสมรรถภาพ และการส่งเสริมกิจกรรมออกกำลังกายที่เหมาะสมกับวัย เช่น โยคะสำหรับผู้สูงอายุ การเดินเพื่อสุขภาพ และกิจกรรมออกกำลังกายในชุมชน การดำเนินงานเหล่านี้สอดคล้องกับแนวคิดของ Antonovsky (1979) ซึ่งอธิบายเกี่ยวกับแนวคิด Salutogenesis ที่เน้นการสร้างศักยภาพและการรักษาสุขภาพ ร่างกายให้สามารถดำรงชีวิตได้อย่างมีคุณภาพมากกว่าการแก้ไขปัญหาสุขภาพเฉพาะหน้า อีกทั้งยังตอบสนอง แนวทางของ WHO (2020: 1-31) ซึ่งอธิบายเกี่ยวกับแนวทาง Healthy Ageing โดยให้ความสำคัญกับการ รักษาศักยภาพทางกายอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้ผู้สูงอายุสามารถดำรงชีวิตอิสระและลดภาวะพึ่งพิง และสอดคล้อง กับงานวิจัยของ จักรพันธ์ พรหมฉวย และคณะ (2567: 57-74) อธิบายว่า ความร่วมมือระหว่างหน่วยงานรัฐ และชุมชน ในการจัดโครงการส่งเสริมสุขภาพ เช่น การออกกำลังกาย ฟื้นฟูสมรรถภาพ และดูแลโรคเรื้อรัง ซึ่ง ใช้หลักบูรณาการหลายภาคส่วน

มิติทางจิตใจ เป็นการส่งเสริมสุขภาพะด้านอารมณ์และจิตใจของผู้สูงอายุ ผ่านกิจกรรมที่ช่วยลด ความเครียด ความเหงา และภาวะซึมเศร้า เช่น การจัดกิจกรรมสันทนาการ การจัดกลุ่มสนับสนุน การฝึกสมาธิ การเยี่ยมบ้านผู้สูงอายุ และการให้คำปรึกษาทางจิตใจโดยอาสาสมัครสาธารณสุข (อสม.) ความร่วมมือเหล่านี้ ทำให้ผู้สูงอายุรู้สึกมีคุณค่าและมีแรงจูงใจในการดำเนินชีวิต การดำเนินงานสอดคล้องกับหลักการ Salutogenesis ที่เน้นสร้างความรู้สึกรับรู้สามารถควบคุมชีวิต (Sense of Coherence) และค้นหาความหมายใน ชีวิต การสร้างกำลังใจและความมั่นใจในตนเองนี้ช่วยให้ผู้สูงอายุสามารถเผชิญกับความท้าทายด้านสุขภาพและ สังคมได้อย่างมั่นคง สอดคล้องกับงานวิจัยของ พระครูปลัดธวัชชัย ธวัชชัยเมธี (มังมีเพชร) (2565: 186-198) ซึ่งอธิบายว่า ศูนย์ผู้สูงอายุและกิจกรรมกลางวันช่วยลดความเหงาและส่งเสริมสุขภาพะจิตของผู้สูงอายุได้จริง และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ สมฤดี อรุณจิตร และคณะ (2564: 39-48) ซึ่งอธิบายว่า การฝึกอสม.ให้มี ทักษะการเยี่ยมบ้านและติดตามผู้สูงอายุ พบว่าเพิ่มความสามารถในการตรวจสอบปัญหาและให้การสนับสนุน ขั้นต้นได้ นำไปสู่การลดปัญหาทางจิตบางประการเมื่อเชื่อมต่อกับบริการต่อเนื่อง

มิติทางสังคม ความร่วมมือของหน่วยงานภาครัฐและชุมชนมุ่งเน้นการสร้างเครือข่ายทางสังคมและ การมีส่วนร่วมของผู้สูงอายุในกิจกรรมชุมชน เช่น การจัดตั้งโรงเรียนผู้สูงอายุ ชมรมผู้สูงอายุ กิจกรรมจิตอาสา และกิจกรรมระหว่างวัยกับเยาวชน การทำงานร่วมกันระหว่างเทศบาล โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพ และชุมชน สะท้อนโดยสอดคล้องกับแนวคิดของ Osborne (2006: 377-387) ซึ่งอธิบายว่า แนวคิด New Public Governance เน้นการสร้างเครือข่าย การแลกเปลี่ยนทรัพยากร และการจัดบริการที่ตอบสนองต่อความ ต้องการของประชาชน ผู้สูงอายุได้รับบทบาททั้งในฐานะผู้ร่วมคิด ร่วมวางแผน และร่วมตัดสินใจในกิจกรรม ต่าง ๆ ส่งผลให้เกิดความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลที่ดี ลดความเหงา และเพิ่มความรู้สึกเป็นส่วนหนึ่งของชุมชน และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ญัฎฐาพัชร์ สะอาดเอี่ยม และคณะ (2564: 92-106) ซึ่งอธิบายว่า การจัด กิจกรรมเรียนรู้และชมรมผู้สูงอายุช่วยให้ผู้สูงอายุเกิดเครือข่ายสังคม ลดความเหงา และเพิ่มความพึงพอใจต่อ ชีวิต

มิติทางสติปัญญา มุ่งเน้นการส่งเสริมการเรียนรู้และพัฒนาความคิดของผู้สูงอายุ ผ่านกิจกรรม ในโรงเรียนผู้สูงอายุ และศูนย์การเรียนรู้ของอำเภอ เช่น การฝึกอาชีพ การอบรมด้านเทคโนโลยี การเรียนรู้ภูมิ

ปัญญาท้องถิ่น และการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ชีวิต การดำเนินงานนี้ช่วยให้ผู้สูงอายุพัฒนาศักยภาพด้านสติปัญญาและสามารถปรับตัวกับการเปลี่ยนแปลงของสังคมได้สอดคล้องกับแนวคิด Salutogenesis ที่เน้นการสร้างศักยภาพและความหมายในชีวิตตลอดช่วงวัย สอดคล้องกับแนวทางของ WHO (2020) ที่สนับสนุนกรอบแนวทาง Healthy Ageing ที่ให้ผู้สูงอายุสามารถเรียนรู้ พัฒนาตนเอง และมีส่วนร่วมในกิจกรรมสังคมอย่างต่อเนื่อง และสอดคล้องกับงานวิจัยของ จักรพันธ์ พรหมฉลุย และคณะ (2567: 57-74) ซึ่งอธิบายว่า การแลกเปลี่ยนประสบการณ์และการเรียนรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่นช่วยสร้างความรู้สึกรู้สึกคุณค่าในตนเอง และความต่อเนื่องของบทบาทในชุมชน

ความร่วมมือของหน่วยงานภาครัฐในเทศบาลตำบลคลองชะอุ่นมีลักษณะเป็นการบริหารจัดการแบบองค์รวม (Integrated Governance) ที่ครอบคลุมทั้ง 4 มิติของสุขภาวะ ได้แก่ กาย จิตใจ สังคม และสติปัญญา การดำเนินงานเน้นความร่วมมือแบบเครือข่าย การมีส่วนร่วมของผู้สูงอายุ ครอบครัว และชุมชน รวมถึงการแลกเปลี่ยนข้อมูล ทักษะ และความรู้ การดำเนินงานลักษณะนี้ช่วยให้ผู้สูงอายุ มีสุขภาวะที่ดี สามารถดำรงชีวิตอย่างมีคุณค่า และเป็นแนวทางสำคัญในการพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุอย่างยั่งยืนในระยะยาว

2. รูปแบบการจัดการสุขภาวะของผู้สูงอายุในพื้นที่เทศบาลตำบลคลองชะอุ่นเป็นการจัดการเชิงบูรณาการที่ครอบคลุมทั้งมิติร่างกาย จิตใจ สังคม และสติปัญญา โดยเทศบาลทำหน้าที่เป็นแกนกลางในการประสานความร่วมมือระหว่างหน่วยงานภาครัฐ โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล และศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอ การดำเนินงานไม่ได้จำกัดเพียงการแบ่งบทบาทหน้าที่แต่เน้นการเชื่อมโยงข้อมูล ทักษะ และองค์ความรู้จากหลายภาคส่วน เพื่อสร้างบริการสุขภาวะที่เป็นองค์รวมและต่อเนื่อง

มิติทางกาย ในด้านร่างกาย กิจกรรมที่ดำเนินการ ได้แก่ การตรวจสุขภาพประจำปี การคัดกรองโรคเรื้อรัง การให้คำปรึกษาด้านโภชนาการ และการส่งเสริมกิจกรรมออกกำลังกาย เช่น การเดินเพื่อสุขภาพ การออกกำลังกายกลุ่มในชุมชน และการฟื้นฟูสมรรถภาพทางร่างกาย การดำเนินงานเหล่านี้สอดคล้องกับแนวคิดของ Antonovsky (1979) ซึ่งอธิบายเกี่ยวกับแนวคิด Salutogenesis ที่เน้นการสร้างศักยภาพและรักษาสุขภาพเพื่อให้ผู้สูงอายุสามารถดำรงชีวิตอย่างอิสระและมีคุณภาพ

มิติทางจิตใจ ด้านจิตใจ กิจกรรมเน้นการสนับสนุนสุขภาวะทางอารมณ์และจิตใจของผู้สูงอายุ เช่น การจัดกิจกรรมสนทนา การทำสมาธิ การให้คำปรึกษา และการเยี่ยมบ้านผู้สูงอายุ เพื่อลดความเหงาและความเครียด รวมถึงสร้างความรู้สึกรู้สึกมีคุณค่าและแรงจูงใจในการดำเนินชีวิต การดำเนินงานนี้สอดคล้องกับ Salutogenesis โดยช่วยเสริมความรู้สึกว่าชีวิตมีความหมายและจัดการได้ (Sense of Coherence) ที่ผู้สูงอายุสามารถเข้าใจ จัดการและสร้างความหมายในชีวิตได้ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ญัฐพัชร์ สะอาดเอี่ยม และคณะ (2564: 92-107) ซึ่งอธิบายว่า การเข้าร่วมกิจกรรมชมรมและสนทนาช่วยลดภาวะซึมเศร้าและความเหงา เพิ่มความรู้สึกมีคุณค่าในชีวิต

มิติทางสังคม การจัดกิจกรรมมุ่งเน้นการสร้างความสัมพันธ์และเครือข่ายทางสังคม เช่น การจัดตั้งโรงเรียนผู้สูงอายุ ชมรมผู้สูงอายุ กิจกรรมระหว่างวัย และจิตอาสา โดยเทศบาลทำหน้าที่เชื่อมโยงหน่วยงานภาครัฐ ชุมชน และครอบครัวของผู้สูงอายุ ผู้สูงอายุมีส่วนร่วมทั้งในฐานะผู้รับบริการและผู้ร่วมคิด ร่วมวางแผน ก่อให้เกิดความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลที่ดี ลดความโดดเดี่ยว และสร้างความไว้วางใจในระบบบริการสอดคล้องกับงานวิจัยของ Provan, K. G., & Kenis, P. (2008: 229-252) ซึ่งอธิบายเกี่ยวกับแนวคิด Social Network Theory และแนวคิดการจัดการเชิงเครือข่ายของ Drucker, P.F. (1973) ที่เน้นความร่วมมือ การสื่อสาร และ

การทำงานเป็นทีม และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ปฏิมพร เคลือซอน และพัฒนภาณุ ทูลธรรม (2568: 155-165) ซึ่งอธิบายว่า โรงเรียนผู้สูงอายุเป็นพื้นที่ในการทำกิจกรรมร่วมกัน เช่น อนุรักษ์เพลงพื้นบ้าน สร้างความสัมพันธ์ระหว่างวัย โดยมี "ชมรมอาสาพาสุข" ทำหน้าที่ประสานกิจกรรมระหว่างหน่วยงานและผู้สูงอายุในชุมชน รวมถึงผู้นำท้องถิ่น กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน และเครือข่ายอาสาสมัครสาธารณสุขหมู่บ้าน (อสม.) ทำหน้าที่เชื่อมโยงสังคมในระดับชุมชน สร้างการมีส่วนร่วมอย่างกว้างขวาง

มิติทางสติปัญญา ด้านสติปัญญา กิจกรรมเน้นการเรียนรู้ตลอดชีวิต เช่น การอบรมทักษะใหม่ การเรียนรู้เทคโนโลยี การแลกเปลี่ยนประสบการณ์ และการเรียนรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่นในโรงเรียนผู้สูงอายุ เพื่อให้ผู้สูงอายุสามารถปรับตัวกับการเปลี่ยนแปลงและพัฒนาศักยภาพตนเองอย่างต่อเนื่อง การดำเนินงานนี้สอดคล้องกับแนวคิด Salutogenesis ที่เน้นการเสริมสร้างศักยภาพและความหมายในชีวิต รวมถึงสอดคล้องกับแนวทางของ WHO (2020: 1-31) ที่สนับสนุนกรอบแนวทาง Healthy Ageing ที่สนับสนุนให้ผู้สูงอายุเรียนรู้และมีส่วนร่วมในกิจกรรมสังคมอย่างต่อเนื่อง และสอดคล้องกับงานวิจัยของ สิริธร สิ้นจินดาวงศ์ และ หุสดี กลิ่นเกสร (2563: 70-82) ซึ่งอธิบายว่า การเรียนรู้ตลอดชีวิตช่วยให้ผู้สูงอายุสามารถปรับตัวกับการเปลี่ยนแปลงในด้านเศรษฐกิจ สังคม และเทคโนโลยีได้อย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ โดยมุ่งเน้นให้ผู้สูงอายุมีชีวิตที่มีคุณค่า มีศักดิ์ศรี และสามารถพึ่งตนเองได้

รูปแบบการจัดการสุขภาวะของผู้สูงอายุในเทศบาลตำบลคลองชะอุ่น เป็นรูปแบบการจัดการเชิงบูรณาการแบบองค์รวมที่เน้นการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในชุมชน โดยเฉพาะบทบาทของเทศบาลในฐานะ “ผู้นำเชิงเครือข่าย” ซึ่งประสานการทำงานร่วมกันระหว่างหน่วยงานต่าง ๆ ให้เกิดความต่อเนื่องและยั่งยืน การดำเนินงานนี้ไม่เพียงส่งเสริมให้ผู้สูงอายุมีสุขภาวะที่ดีในทุกมิติ แต่ยังสร้างระบบนิเวศของการดูแลผู้สูงอายุในระดับชุมชนที่เข้มแข็ง เป็นฐานในการพัฒนาสังคมผู้สูงอายุอย่างยั่งยืนและสอดคล้องกับแนวทางการพัฒนาประเทศตามกรอบ “สังคมสูงวัยอย่างมีคุณภาพ” ของประเทศไทย ดังนั้น รูปแบบการจัดการสุขภาวะผู้สูงอายุของเทศบาลตำบลคลองชะอุ่น จึงสามารถถือเป็นต้นแบบของการบริหารจัดการสุขภาวะผู้สูงอายุในระดับท้องถิ่นที่ผสมผสานแนวคิดทางทฤษฎีและการปฏิบัติจริงเข้าด้วยกันอย่างสมดุลทั้งในด้านสุขภาพ จิตใจ เครือข่ายสังคม และการเรียนรู้ เพื่อให้ผู้สูงอายุสามารถดำรงชีวิตได้อย่างมีความสุข มีคุณค่า และมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน

องค์ความรู้ที่ได้จากการวิจัย (Research Knowledge)

จากการวิจัย สามารถสรุปองค์ความรู้ที่ค้นพบถือเป็นส่วนสำคัญในการพัฒนาและนำไปสู่ความร่วมมือของภาครัฐในการส่งเสริมสุขภาวะผู้สูงอายุได้ ดังนี้

1. ความร่วมมือของหน่วยงานภาครัฐในการส่งเสริมสุขภาวะผู้สูงอายุของเทศบาลตำบลคลองชะอุ่น อำเภอพนม จังหวัดสุราษฎร์ธานี เป็นกลไกสำคัญที่ทำให้การดูแลผู้สูงอายุเป็นไปอย่างต่อเนื่องและครอบคลุมทั้งด้านร่างกาย จิตใจ สังคม และสติปัญญา เทศบาลทำหน้าที่กำหนดทิศทางและประสานงาน โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลดูแลด้านตรวจสุขภาพและฟื้นฟูสมรรถภาพ ส่วนศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้สนับสนุนกิจกรรมการเรียนรู้และสร้างเครือข่ายชุมชน การดำเนินงานดังกล่าวเปิดโอกาสให้ผู้สูงอายุมีส่วนร่วมในการวางแผนกิจกรรมและตัดสินใจ ทำให้บริการตรงกับความต้องการและเพิ่มคุณค่าในชีวิต ผลลัพธ์คือผู้สูงอายุมีสุขภาพแข็งแรง จิตใจมีความสุข ลดความโดดเดี่ยวทางสังคม และสามารถพึ่งพาตนเองได้ทั้งยังสร้างความมั่นใจให้ครอบครัว ชุมชน และระบบบริการสาธารณะอย่างยั่งยืน

2. รูปแบบการจัดการสุขภาวะของผู้สูงอายุในพื้นที่เทศบาลตำบลคลองชะอุ่น อำเภอพนม จังหวัดสุราษฎร์ธานี ครอบคลุมทั้งด้านร่างกาย จิตใจ สังคม และสติปัญญา โดยเทศบาลทำหน้าที่กำหนดทิศทางและประสานงานร่วมกับโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลและศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอ กิจกรรมที่จัดขึ้นประกอบด้วย การตรวจสุขภาพ ออกกำลังกาย ฟันฟูสมรรถภาพ การจัดกิจกรรมสันทนาการ ทำให้ผู้สูงอายุมีส่วนร่วมในการวางแผนและตัดสินใจ ทำให้กิจกรรมตรงกับความต้องการ ผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นคือผู้สูงอายุมีสุขภาพแข็งแรง จิตใจและสังคมดีขึ้น ลดความโดดเดี่ยว มีความรู้สึกมีคุณค่า และสามารถดำรงชีวิตได้อย่างมั่นใจและยั่งยืน

ข้อเสนอแนะการวิจัย (Research Suggestions)

1. ข้อเสนอแนะการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 ผลการวิจัยพบว่า ผู้สูงอายุส่วนมากอยู่ในพื้นที่ห่างไกลการเดินทางมาที่เทศบาลอาจไม่สะดวกและทำให้ไม่สามารถเข้าร่วมกิจกรรมได้ ดังนั้น การนำกิจกรรมไปจัดตามหมู่บ้านจะช่วยให้ผู้สูงอายุมีโอกาสเข้าร่วมมากขึ้น และลดความเหลื่อมล้ำด้านการเข้าถึงบริการ

1.2 ผลการวิจัยพบว่า ผู้สูงอายุที่เข้าร่วมกิจกรรมเป็นกลุ่มเดิมซ้ำ ๆ ส่วนหนึ่งเกิดจากความคุ้นเคยกับกิจกรรมเดิม ๆ ขณะที่ผู้สูงอายุที่ยังไม่เข้าร่วมอาจไม่เห็นความน่าสนใจหรือไม่เหมาะสมกับสภาพร่างกายของตน ดังนั้น การจัดกิจกรรมที่หลากหลายจะช่วยตอบสนองความต้องการที่แตกต่าง และดึงดูดกลุ่มใหม่เข้ามามากขึ้น

1.3 ผลการวิจัยพบว่า ปัญหาที่มักเกิดขึ้น คือ ผู้สูงอายุบางคนไม่ทราบกำหนดการหรือรายละเอียดของกิจกรรม ดังนั้น การใช้สื่อสารผ่านช่องทางที่ผู้สูงอายุเข้าถึงง่าย เช่น เสียงตามสาย หรือให้อสม.กระจายข่าวจะช่วยลดข้อจำกัดด้านข้อมูล อีกทั้งการติดตามผู้สูงอายุที่ไม่เคยเข้าร่วมยังทำให้ได้ข้อมูลเชิงลึกว่ามีอุปสรรคหรือความต้องการใดที่ยังไม่ได้รับการตอบสนอง

2. ข้อเสนอแนะการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ผลการวิจัยพบว่า รูปแบบการจัดกิจกรรมในพื้นที่หมู่บ้านหรือชุมชนย่อย มีผู้สูงอายุจำนวนมากอาศัยอยู่ในพื้นที่ห่างไกล การเดินทางมายังเทศบาลค่อนข้างไม่สะดวก ทำให้การเข้าถึงกิจกรรมมีข้อจำกัด ดังนั้น การวิจัยครั้งต่อไปควรมุ่งศึกษาและประเมินผลรูปแบบการนำกิจกรรมไปจัดในพื้นที่หมู่บ้านเพื่อเพิ่มโอกาสให้ผู้สูงอายุเข้าร่วมได้อย่างทั่วถึง ลดความเหลื่อมล้ำด้านการเข้าถึงบริการ และทำให้การส่งเสริมสุขภาพมีความเท่าเทียมมากยิ่งขึ้น

2.2 ผลการวิจัยพบว่า ความต้องการและความเหมาะสมของกิจกรรมที่หลากหลายสำหรับผู้สูงอายุ ผู้เข้าร่วมกิจกรรมมักเป็นกลุ่มเดิมซ้ำ ๆ ส่วนหนึ่งเนื่องจากความคุ้นชินกับกิจกรรมรูปแบบเดิม ในขณะที่ผู้สูงอายุที่ยังไม่เข้าร่วมอาจรู้สึกว่าการกิจกรรมไม่ตรงกับความต้องการหรือไม่เหมาะสมกับสภาพร่างกายของตน ดังนั้น งานวิจัยในอนาคตควรเน้นสำรวจความต้องการและออกแบบกิจกรรมที่มีความหลากหลาย ครอบคลุมทั้งด้านร่างกาย จิตใจ และสังคม เพื่อดึงดูดกลุ่มผู้สูงอายุใหม่และเพิ่มการมีส่วนร่วมอย่างยั่งยืน

2.3 ผลการวิจัยพบว่า ระบบการสื่อสารและการติดตามผู้สูงอายุที่ไม่เคยเข้าร่วมกิจกรรมผู้สูงอายุบางส่วนไม่ทราบกำหนดการหรือรายละเอียดของกิจกรรมซึ่งสะท้อนถึงข้อจำกัดด้านการสื่อสาร ดังนั้น การวิจัยครั้งถัดไปจึงควรศึกษาแนวทางการสื่อสารที่เหมาะสมกับผู้สูงอายุในพื้นที่ เช่น การใช้เสียงตามสาย หรือการกระจายข่าวสารผ่านอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) นอกจากนี้ การติดตามผู้สูงอายุที่ไม่เคย

เข้าร่วมจะช่วยให้ได้ข้อมูลเชิงลึกเกี่ยวกับอุปสรรคและความต้องการที่ยังไม่ได้รับการตอบสนองซึ่งเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนารูปแบบการส่งเสริมสุขภาพที่ครอบคลุมมากขึ้น

เอกสารอ้างอิง (References)

- กรมการปกครอง. (2568). สถิติประชากรทางการทะเบียนราษฎร(รายเดือน). [Online]. แหล่งที่มา: <https://stat.bora.dopa.go.th/stat/statnew/statMONTH/statmonth/#/mainpage> สืบค้นเมื่อ 8 กรกฎาคม 2568.
- กรมกิจการผู้สูงอายุ. (2565). แผนปฏิบัติการด้านผู้สูงอายุ ระยะที่ 3 (พ.ศ.2566-2580). [Online]. แหล่งที่มา: https://www.dop.go.th/download/laws/th1653553501-843_0.pdf สืบค้นเมื่อ 18 พฤศจิกายน 2568.
- กรมอนามัย. (2564). รายงานแนวทางการขับเคลื่อนนโยบายงานกลุ่มผู้สูงอายุประเด็นเมืองที่เป็นมิตรกับผู้สูงอายุ. [Online]. แหล่งที่มา : <https://eh.anamai.moph.go.th> สืบค้นเมื่อ 8 กรกฎาคม 2568.
- จักรพันธ์ พรหมฉวย และคณะ. (2567). การบูรณาการศาสตร์พระราชาเพื่อส่งเสริมสุขภาพะผู้สูงอายุในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก. *Journal of Social Sciences and Humanities Research in Asia*. 30(1): 57-74.
- ณัฏฐาพัชร สะอาดเอี่ยม และคณะ. (2564). รูปแบบการเสริมสร้างสุขภาพะของผู้สูงอายุขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา. *วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยการจัดการและเทคโนโลยีอีสเทิร์น*. 18(2): 92-107.
- ธิดิ แสงธรรม. (2567). WHO - กรมอนามัย มอบรางวัล 4 เมืองสุขภาพดี ช่วย ปชช. เข้าถึงบริการด้านอนามัยสิ่งแวดล้อมที่มีมาตรฐาน. [Online]. แหล่งที่มา: <https://www.hfocus.org/content/2024/10/32096> สืบค้นเมื่อ 5 กรกฎาคม 2568
- นันทะ บุตรน้อย และคณะ. (2567). การตรวจสอบสามเ้าในการวิจัยทางสังคมศาสตร์. *วารสารมติเชษฐาราม วัดจอมมณี*. 7(6): 1-15.
- นันทิกา สุนทรสุข. (2563). การส่งเสริมสุขภาพะผู้สูงอายุในชุมชน: บทบาทและความร่วมมือขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น. *วารสารสาธารณสุขชุมชน*. 18(3): 45-57.
- ปฎิมาพร เคลือซอน และพัฒนาณ ทุลธรรม. (2568). โรงเรียนผู้สูงอายุ: การเสริมสร้างคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุแบบองค์รวมภายใต้บริบทสังคมสูงวัยในพื้นที่เทศบาลตำบลพลายชุมพล อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก. *วารสารการจัดการและพัฒนาท้องถิ่น มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม*. 5(1): 155-165.
- พระครูปลัดธวัชชัย ธวัชชยเมธี (มั่งมีเพชร). (2565). แนวทางดูแลผู้สูงวัยให้ห่างไกลจากความเหงา. *วารสารสหวิทยาการนวัตกรรมการบริหาร*. 5(2): 186-198.
- พระมหาสมคิด กโมโล (มีสี). (2562). การเสริมสร้างสุขภาพะผู้สูงอายุเทศบาลตำบลท่ามะขาม อำเภอเมืองจังหวัดกาญจนบุรี. *วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต*. มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- สมฤดี อรุณจิตร์ และคณะ. (2564). การพัฒนาอาสาสมัครสาธารณสุขประจำ หมู่บ้านที่ดูแลผู้สูงอายุที่เป็นโรคความดันโลหิตสูงโดยใช้ 3As Model. *วารสารเทคโนโลยี*. 14(2): 39-48.

- สิรินธร สิ้นจินดาวงศ์ และผุสดี กลิ่นเกษร. (2563). **การเรียนรู้ตลอดชีวิตสำหรับผู้สูงวัย**. การประชุมวิชาการ และเผยแพร่ผลงานวิจัยคัตสรร สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ระดับชาติ หัวข้อ การศึกษายุค “Digital Disruption in Education”, 1-2 กุมภาพันธ์ 2563. 70-82 โรงแรมชาโตเดอ เขาใหญ่ อ.ปากช่อง จ.นครราชสีมา: คณะอนุกรรมการสาขาวิชาศึกษาศาสตร์ สมาคมสถาบันอุดมศึกษาเอกชนแห่งประเทศไทยในพระราชูปถัมภ์ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี.
- Antonovsky, A. (1979). **Health, stress, and coping: New perspectives on mental and physical well-being**. Jossey-Bass.
- Drucker, P. F. (1973). **Management: Tasks, responsibilities, practices**. Harper & Row.
- Osborne S.P. (2006). The new public governance?. **Public Management Review**. 8(3): 377-387. <https://doi.org/10.1080/14719030600853022>
- Provan, K. G., & Kenis, P. (2008). Modes of network governance: Structure, management, and effectiveness. **Journal of Public Administration Research and Theory**. 18(2): 229–252.
- World Health Organization. (2020). **Decade of healthy ageing: Plan of action 2021-2030**. Geneva: WHO. 1-31. <https://www.who.int/publications/m/item/decade-of-healthy-ageing-plan-of-action>